

Leonardo
een talentrijke school

LeoZine 41

Algemeen

- OP 15 JUNI STAAT EEN SCHAAKONTMOETING Leonardo Hulst en Terneuzen in de planning 's Ochtens. Locatie Terneuzen.
Voor het vervoer van Hulst naar Terneuzen worden 4 rijders gezocht. U kunt dit bij de leerkracht aangeven, mocht u kunnen rijden.
- De afsluiting van het project "recht , macht en samenleving" vindt plaats in de week van 29 mei t/m 1 juni. U bent van harte welkom om na school met uw kind te bekijken in de klas, waaraan ze hebben gewerkt.
- Let op: de kijkdagen zijn op dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag.
- **In de OS deze keer**
Er zijn veel redenen waarom kinderen brutaal zijn of zich onbeleefd en respectloos gedragen:
Soms testen kinderen gewoon hun macht uit, zeker als (pré-) tiener.

TIP:

Bezoek ook onze website voor meer informatie en foto's:
www.leonardo.vl.nl/hulst

Inhoud

Algemeen	1
Tip	1
Project "recht, macht en Samenleving"	2-3
OS	
Hoe te reageren op brutaal en respectloos gedrag	4-5-6

Colofon

Dit is een uitgave van
Leonardo-onderwijs Hulst
De Wereldboom
Tabakstraat 24
4561 HW Hulst
Tel. 0114 314 079
Directeur: Martijn de Poorter
Coördinator: Magda Heitzman
Email: magdaheizman@ogperspecto.nl
Website: [Leonardo Hulst](http://LeonardoHulst)

Eindredactie: Jurgen Segers

Project "recht, macht en samenleving"

In de vorige Leozine hebben we al beschreven hoe de introductie van dit project gegaan is en wat de opdrachten in de introductieweek waren.

Hieronder in het kort een indruk over de eerste 5 projectweken

Projectweek 1 stond in het teken van "Geschiedenis". Vragen die deze week o.a. besproken zijn : Waarom leven mensen bijna altijd in groepen? En is dat van alle tijden? Is er altijd een leider nodig? Welke oude beschavingen kennen wij, en hoe ging het toen met macht, weten en regels? Wat is de Magna Carta?

We hebben een filmpje over de Magna Carta bekeken en besproken. Vervolgens hebben ze in een tweetal een oude beschaving gekozen en hier een A4 vol informatie over gemaakt en deze op de juiste plaats op de tijdlijn gehangen. Ook hebben ze een klei tablet met eigen naam in spijkschrift gemaakt . In deze eerste week is ook de doorlopende stelopdracht besproken: Beschrijf je eigen droomland (denk aan regels, vlag, naam, nationaal gerecht enzovoort.)

Projectweek 2 stond in het teken van de "Functies van Recht". Vragen die in week 2 besproken zijn, waren o.a. Waarom zijn er wetten? Wat zijn normen en waarden?

Wat vinden we goed of fout? Denk aan normen, waarden religies.

We hebben geleerd dat wetten voortkomen uit waarden en normen. Aan de hand van deze les hebben de kinderen een *normen en waarden poster* gemaakt, waarbij ze steeds met een bepaalde kleur een waarde moesten opschrijven en daarbij een norm moesten bedenken. Groep 6 en 7 had als tekenopdracht Vrouwe Justitia natekenen. Voorafgaand aan de tekenles hebben we klassikaal gesproken over de betekenis en het ontstaan van vrouwe justitia.

Projectweek 3 stond in het teken van "Parlement en regering en Politieke partijen". Vragen die in week 3 besproken zijn , waren o.a.

Wat is de rol van de Eerste en Tweede Kamer? Hoe word je lid van de Eerste of Tweede Kamer? Waar staan de verschillende partijen voor? Waarom is het belangrijk dat er verschillende partijen zijn. In deze week stond vooral de gemeenteraadsverkiezingen centraal!

We hebben over dit onderwerp veel informatieve filmpjes gekeken en gewerkt in een doeboek over de gemeenteraadsverkiezingen. Ook hebben de kinderen in groepjes van 3 of 4 leerlingen zich verdiept in twee landelijke partij. Ze hebben over elke partij een korte presentatie gemaakt en gegeven. Bovendien hebben ze in groepjes aan een oplossing voor een maatschappelijk probleem gewerkt in de gemeente of in het land en hebben we de kennis van de Nederlandse staatsinrichting herhaald d.m.v. het spelletje petje op, petje af!

Projectweek 4 ging over "Boom van het recht en de grondwet". We hebben in deze week gesproken over wetten en rechten en over Wat is publiekrecht en wat is privaatrecht? Wat is de grondwet en kan de grondwet veranderd worden? We hebben aan de hand van een zoekplaat een aantal grondrechten besproken en het spel In de grondwet staat.....gespeeld waarbij de kinderen leerden over de verschillende rechten van de Grondwet en het verschil tussen grondrechten en gewone rechten.

Projectweek 5 (korte week i.v.m. Pasen) stond in het teken van "rechtstaat/Trias Politica". We zijn deze week gestart met het maken van een mindmap over Koninkrijk, Republiek of Parlement en hebben nog gewerkt aan opdrachten uit week 4 .

. Wat leuk is om te vermelden is dat we op maandag 9 april op bezoek mochten komen in het gemeentehuis van Hulst! Voormalig wethouder Van Driessche ontving ons in de raadszaal. Hij heeft een korte uiteenzetting gegeven over het functioneren van het college van Burgemeester en Wethouders en de gemeenteraad. De kinderen mochten van alles vragen en –het-leukste-van-alles- was dat ze dit mochten doen via de microfoontjes dus het was net echt! Aansluitend krijgen we iets te drinken en een kleine versnapering. Het was een erg geslaagd bezoek!

Project "recht, macht en samenleving"

Hoe te reageren op brutaal en respectloos gedrag?

Bron: Marieke van der Zee

Doel: Doorbreken van machtsstrijd of vicieuze cirkel van elkaar kwetsen.

Achtergrond informatie:

Er zijn veel redenen waarom kinderen brutaal zijn of zich onbeleefd en respectloos gedragen:

Soms testen kinderen gewoon hun macht uit, zeker als (pré-)tiener.

Soms komt het brutale gedrag voort uit het gevoel dat ze zelf niet met respect behandeld worden; bijvoorbeeld door ouders/leerkrachten die commanderen.

Het kan zijn dat ze een rotgevoel of baaldag afreageren.

Maar ook dat ze niet hebben geleerd hoe respectvolle communicatie eruit ziet. Op tv zien ze bijvoorbeeld vaak iets heel anders....

Ik word vaak gevraagd of brutaal zijn bij hoogbegaafdheid hoort. Dat is niet zo. Maar hoogbegaafde kinderen zijn vaak wel kinderen met een sterke eigen wil en een grote behoefte aan autonomie, ze ervaren vaak sterke emoties en kunnen zich in een niet passende omgeving flink ontmoedigd voelen. Deze punten kunnen ertoe bijdragen dat ze zich niet gehoord of gewaardeerd voelen en dat kan dan vervolgens uitmonden in brutaal zijn.

Wat de reden van het brutale gedrag ook is, we leren het kinderen niet af door zelf respectloos te reageren. Door hen streng toe te spreken, privileges in te trekken, enzovoort, geef je hen precies het voorbeeld van het gedrag dat je hen wilt afleren.

Respect leren ze daarentegen door zelf te ervaren dat er respectvol met hen wordt omgegaan ook in moeilijke situaties.

Hieronder volgt een aantal voorbeelden van hoe dat er uit zou kunnen zien. Het gaat niet zozeer om de letterlijke woorden; kies vooral de woorden die bij jou en je kinderen passen.

Het gaat om het principe van verbinding, contact maken, het kind willen begrijpen, zelf duidelijk zijn over je gevoelens en wensen en het zoeken naar mogelijkheden.

Werkwijze:

1. Zeg op vriendelijke, kalme toon:
"Als ik eerder op deze manier tegen jou heb gepraat dan spijt me dat. Ik wil je niet kwetsen en ik wil niet door jou gekwetst worden. Kunnen we opnieuw beginnen?"
2. Tel tot 10 of kies een andere vorm van positieve time-out om tot rust te komen. Voorkom dat je terugsnauwt ("Ben je helemaal gek geworden? Zo praat je niet tegen mij")
3. Zie het brutale gedrag als signaal (het zou kunnen betekenen dat er iets mis is) en ga ermee aan de slag nadat jullie allebei tot rust zijn gekomen. Onderzoek of er situaties zijn waarover jullie in een machtsstrijd verwickeld zijn.
4. Richt je op de gevoelens i.p.v. op het respectloze gedrag. Zeg iets in de trant van: "Het is me duidelijk dat je ergens heel erg boos/overstuur over bent. Het kwetst me als je op deze manier tegen me praat. Laten we even tot rust komen en verder praten als we ons straks beter voelen. Ik zou graag horen waar je zo boos/overstuur over bent."
5. Gebruik geen negatieve consequenties om controle te krijgen. Als jullie zijn gekalmeerd kunnen jullie aan een respectvolle oplossing werken die voor jullie allebei goed is.
6. Deel je gevoelens:
"het raakt me als je zo tegen me praat. Ik wil straks graag met je praten over andere manieren waarop je me kunt vertellen wat je wilt of hoe je je voelt" of
"oei, ik vraag me af of ik iets heb gezegd wat jou kwetst, want dit kwetst mij wel."
7. Reageer niet op eisen. Richt je op wat je zelf gaat doen i.p.v. op wat je wilt dat je kind wel of niet doet. Houd je eigen gedrag onder controle in plaats van controle te willen hebben over zijn/haar gedrag. Verlaat de kamer zonder een woord te zeggen. Ga een blokje om of neem een douche als je kind achter je aan komt.
Als je gekalmeerd bent vraag je "Ben jij zover om er over te praten?"
Het werkt het beste als je vooraf aangeeft wat je zult doen. "Als jij me afsnauwt/brutaal bent/ ... ga ik de kamer uit tot we beiden gekalmeerd zijn en we weer op een liefdevolle manier en met respect kunnen communiceren ."
8. Gebruik humor. Stel je kind zegt: "Ruim zelf die kleren maar op als je dat zo belangrijk vindt, jij bent de moeder!!!" Reageer met humor: "Ik heb je vast niet goed verstaan, je bedoelde zeker : 'mam, wil je alsjeblieft mijn kleren opruimen want ik ben nu even te lui om het zelf te doen'."
9. Als je zelf niet al te overstuur bent, probeer eens wat er gebeurt als je je kind een knuffel geeft. Soms zijn kinderen op dat moment nog niet toe aan een knuffel maar een knuffel kan soms ook de sfeer doen omslaan voor jullie allebei.

Problemen voorkomen.

Wees bereid te onderzoeken of jij zelf misschien het verkeerde voorbeeld geeft. Vecht je terug? Ga je de strijd aan? Ben je misschien te eisend of juist te toegeeflijk? Leer in dat geval andere manieren dan 'commanderen' of laten gaan. Creëer in plaats daarvan gezonde gewoontes/routines tijdens gezinsoverleg. (hierover meer in andere blogs)

Laat je kind weten hoeveel je van hem/haar houdt en dat je graag samen wilt werken aan een respectvollere manier van communiceren. Neem verantwoordelijkheid voor je eigen aandeel en zoek samen naar oplossingen.

Bied je excuses aan als je zelf respectloos bent geweest.

"Ik zie nu dat het respectloos van me was om op die manier te eisen dat je je kleren in de was zou doen. Hoe kan ik van jou vragen respectvol te zijn als ik het zelf niet ben. Ik ga oefenen om zelf respectvol te blijven. Ik kan jou niet dwingen om respectvol te zijn maar zou het fijn vinden als je met me mee wilt oefenen."

Plan structureel gezinsoverleg zodat de gezinsleden (vanaf 4 jaar) kunnen oefenen met respectvolle manieren van communiceren en samen te zoeken naar oplossingen.

Valkuilen en tips:

Op deze manier leren kinderen dat hun ouders verantwoordelijkheid nemen voor hun aandeel in de interactie. Ze kunnen leren dat brutaal zijn niet effectief is en dat ze kunnen herkansen om respectvolle communicatie te ontwikkelen.

Veel ouders grijpen naar negatieve consequenties in situaties waarin kinderen brutaal zijn omdat ze vinden dat hun kinderen te ver gaan en echt moeten leren zich te gedragen. Het effect is het tegenovergestelde want je geeft daarmee zelf het voorbeeld van respectloos communiceren. Als het ons zelf niet lukt om respectvol te blijven hoe kunnen we dat dan van onze kinderen verwachten?

Het is verleidelijk om "terug te vechten" en straf te geven wanneer je kinderen je kwetsen. Toch is het het juiste moment om te handelen zonder te praten, af te koelen en op een later moment te zoeken naar wederzijds begrip. Kinderen zijn meestal wel degelijk bereid te luisteren nadat er eerst echt naar hen is geluisterd.

Vergeet niet dat we gewoon mens zijn en fouten maken en dat dat kansen biedt om van te leren – voor zowel volwassenen als kinderen.

Vertaald en bewerkt uit : Nelsen, J. , Lott, L. & Glenn, S. (2007) Positive Discipline A-Z; 1001 Solutions to Everyday Parenting Problems. New York: Three Rivers Press. (p. 49-52)